

Vattenmagasin för bevattning och flödesutjämning

Avser perioden: 2014-06-01 – 2014-12-31

Projektledare: Christina Huhtasaari

Året som gått

Kort beskrivning av uppnådda resultat under året

Projektet har anlitat Ekologgruppen för att undersöka möjligheterna att spara vatten under högflödesperioder för att släppas ut under lågvattenperioden. Syftet är att det ska finnas vatten nedanför sista luckan i Snoderån ner mot havet vilket skulle främja fiskens överlevnad och biologisk mångfald i övrigt. Två rapporter har tagits fram, den första med beräkningar och diskussion kring vilka vattenmängder som åtgår för att ha ett flöde av minst 20 l/sek vid havsmynningen medan den andra rapporten beskriver olika lokalers möjligheter att användas för att lagra vatten. Den andra rapporten har diskuterats med styrelsen för Snoderåns vattenråd och slutsatsen blev att de skulle vidtala markägare att på försök höja vattennivån i ett grustag och rent praktiskt studera hur högt det är möjligt att höja vattenytan i grustaget, vilka skador som kan komma att ske på oomkringliggande marker samt om det lagrade vattnet når ner till kanalen eller om det suggs upp i det öppna diket under den två km långa sträckan från grustaget till kanalen.

Statusbeskrivning

Aktiviteter

Ekologgruppen har initialt gjort vägledande beräkningar. Därefter samlades representanter för berörda dikningsföretag samt styrelsen för Snoderåns vattenråd för en gemensam fältdag den 29 oktober med efterföljande diskussion på kvällen. Syftet med fältdagen var att besöka och diskutera möjliga lokaler för att lagra vatten. Därefter bearbetades laserscannade höjddata för att bedöma lagringsmöjligheter, ledningsvägar m.m. för att finna lämpliga lösningar för att leda ner lagrat vatten till kanalen. Därutöver studerades handlingarna för Mästermyrs vattenavledningsföretag år 1965 samt Klints-Amlings dikningsföretag år 1946 (berör Lojstasjöarna).

Arbetet beställdes den 11 juni 2014 och delrapporten med beräkningar levererades den 15 september och slutrapporten den 27 november.

Tidsplan

Arbetet genomfördes i etapper med en delredovisning i september. Projektledaren träffade Ekologgruppen den 25 september för att resonera om möjligheter att gå vidare efter de första beräkningarna.

Kostnader/budget och utfall, ev. medfinansiering

	Budget 2014	Utfall 2014
Konsultkostnader, Ekologgruppen	20 000	47 089
Konsultkostnader, undersökning av grustäcker	30 000	0
Resekostnader	5 000	2 811
Ersättning, medverkan från Snoderåns vattenråd	7 500	7 500
Uppsökande verksamhet	37 500	11 585
Rapportskrivning, projektledning	37 500	67 396
SUMMA	137 500	136 381

Medfinansiering:	Budget 2014	Utfall 2014
Havs- och vattenmyndigheten	100 000	124 796
Länsstyrelsen Uppsökande verksamhet (LBP)	37 500	11 585
SUMMA	137 500	136 381

I projektplanen fanns budget för geologisk undersökning men detta valdes bort senare under projektet till förmån för fältdagen den 29 oktober där Ekologgruppen medverkade.

Projektorganisation

Projektledaren i nära samarbete med styrelsen för Snoderåns vattenråd.

Resultat av ev. utvärdering

Ingen utvärdering av projektet har gjorts.

Lärdomar hittills

Det är intressant att notera hur svårt det är att lagra vatten utan att skada enskilda intressen i det platta gotländska landskapet. Därutöver är villkoren i domarna för dikningsföretagen en begränsande faktor för vad som kan göras. Domar kan naturligtvis omprövas men det medför stora kostnader.

Tankar om implementering efter projektslut

Styrelsen för Snoderåns vattenråd överväger att testa att lagra vatten i en identifierad grustäkt. Försöket kan avbrytas om det visar sig att enskild kan komma att lida skada. Nyanläggning av våtmarker/dammar för att lagra vatten kan övervägas om det finns ekonomiska möjligheter inom det kommande landsbygdsprogrammet. Kostnaderna är för stora för att en enskild markägare ska kunna göra detta utan ekonomiskt stöd.

Hur har kommunikationen kring projektet skett?

Styrelsen för Snoderåns vattenråd överväger att testa att lagra vatten i en identifierad grustäkt. Försöket kan avbrytas om det visar sig att enskild kan komma att lida skada.

Kommande år

Frågor viktiga att diskutera inom ramprojektet

Egentligen inga.

Bedömning av kommande budget

Inga ytterligare studier behöver göras, den tid som kan behövas för fortsatta kontakter med Snoderåns vattenråd kan genomföras som ett led i länsstyrelsens arbete med att anlägga våtmarker.

Sammanfattande summering

Det fanns ett stort intresse för att studera möjligheterna att lagra vatten i befintliga grustäkter och genom att dämna Lojstasjöarna. Om det finns ekonomiska möjligheter inom landsbygdsprogrammet kan det vara värt att undersöka genomsläppligheten i identifierade möjliga våtmarksområden och därefter bedöma om det är genomförbart att anlägga dammar där utan att enskilda intressen skadas.